

Vyšehrad ROZHOVORY

A portrait of Věra Doušová, an elderly woman with short, wavy brown hair, smiling warmly. She is wearing a dark, textured coat over a blue top with a green pattern. The background is a soft, out-of-focus grey.

Vladimír Kroc /
Věra Doušová
VĚŘÍM
V DOBRÉ KONCE

Dobrodějka
s duší rebelky

Věřím v dobré konce

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.ivysehrad.cz

www.albatrosmedia.cz

Věra Doušová / Vladimír Kroc

Věřím v dobré konce – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Vladimír Kroc / Věra Doušová

VĚŘÍM V DOBRÉ KONCE

Dobrodějka s duší rebelky

Vladimír Kroc /
Věra Doušová
VĚŘÍM
V DOBRÉ KONCE
Dobrodějka
s duší rebelky

Vyšehrad

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa! Vše potřebné se dozvíte na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

© Věra Doušová, Vladimír Kroc, 2024
Cover Photo © Pavel Víték, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-7601-961-4
ISBN e-knihy 978-80-7601-967-6 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-7601-973-7 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7601-974-4 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

PROLOG

„Nemůžu všechny své lidi přes prázdniny nechat, ať si vyberou dovolenou, a zavřít, když si představím, kolik by se za tu dobu zkazilo jídla...!“ praví se smířlivým úsměvem Věra Doušová.

Byl by to rozhlasový rozhovor jako každý jiný. Takový, jakých jsem ten rok na Radiožurnálu nebo ČRo Plus moderoval střídavým odhadem asi sto padesát. Jenže nebyl. Zaskakoval jsem 26. června 2022 za Lucii Výbornou a dramaturg Tomáš Černý jako hosta pozval ředitelku Potravinové banky pro Prahu a Středočeský kraj. Přiznám se, že do té doby jsem ji neznal. Od našeho setkání jsem si nesliboval víc než standardní rozhovor o blížící se potravinové sbírce.

Věra Doušová mě však naprosto uhranula. Myslím, že se ještě nestalo, abych po vysílání s hostem, chcete-li hostkou, dál zůstal sedět ve studiu a přes půl hodiny bez dechu poslouchal její vyprávění.

Před očima se mi jako film odvíjí neobyčejně silný životní příběh pozoruhodné ženy. Fascinuje mě její pohnutý a dobrodružný osud. V takovém scénáři by dramaturg s gustem škrtal, protože se prostě tolik peripetií, zvratů, takové množství motivů a dějů nemůže do jednoho lidského života vejít.

Kdyby to nevyznělo pejorativně, přirovnal bych paní Věru k Forrestu Gumpovi ze slavného románu Winstona Grooma a ještě slavnějšího filmu režiséra Roberta Zemeckise. Jenže ten přírůbek kulhá. Forrest má neobyčejně nízké IQ. U Věry

Doušové je to právě naopak. Co je spojuje, že jaksi bezděky, náhodně jsou přímými svědky většiny stěžejních událostí v údobí svého života. Oba se setkávají s prezidenty, oba jsou jimi vyznamenáni... Podle jejich osudů by se dala vyprávět historie jejich země za poslední tři čtvrtě století.

Už v den prvního setkání mě nadchla myšlenka, že by bylo skvělé napsat s Věrou Doušovou knižní rozhovor. Osmělil jsem se jí to telefonicky navrhnout teprve po několika měsících. Zdálo se, že jsem ji mírně zaskočil, ale po krátkém zaváhání souhlasila.

Někdy myšlenka visí ve vzduchu, což potvrzuje rukou psaný dopis, který Věra obdržela nedávno, v době, kdy jsme byli krátce před dokončením textu. Její nejlepší kamarádka Eva, která už půl století žije ve Švýcarsku, mimo jiné píše: „Vím, že nemáš čas, ale nemohla bys považovat o svém životopisu? Ta kniha by se určitě prodávala, i kdyby si ji měli koupit jen všichni tví známí... Víš, dobrých příkladů není nikdy dost a i mladí dnes potřebují vidět, že je možné žít v reálném světě a nezaobírat se jen svými bebíčky. A co mladí, i my staří to potřebujeme. Já byla letos nějaká schlíplá, ale když jsem tě viděla v televizi, udělalo mi to velkou radost a přimělo mne to zase začít sbírat odpadky po vesnici, jakož i po lesích a horách. Vidiš, co dělá dobrý příklad?“

Jenže žádnému z osvědčených vydavatelů se do takové knihy nechtělo. Prý ji niko nezná.

„O to je její osud zajímavější,“ argumentoval jsem chabě. Až jsem víceméně náhodou zjistil, že nejstarší nakladatelství u nás, Vyšehrad, má řadu, do které se krásně hodíme. Plácli jsme si velmi rychle.

Teprve při zhruba roční práci, která mi byla po většinu času opravdu radostí, jsem pochopil, že náhody nejsou. Všechno se totiž odehrálo přesně tak, jak mělo.

Vladimír Kroc

HODNÉ HOLKY SE DOSTANOU DO NEBE, ZLOBIVÉ, KAM CHTĚJÍ

Lidé, kteří se narodili v neděli, bývají prý nadaní, tvůrčí, přátelští a štědrí optimisté. Hýří nápady. Mají velké ambice a mohou se stát velkorysími mecenáši. Na Věru Doušovou to trefně sedí. Vypadá to, že se – podle její životní cesty – ani v jiný den narodit nemohla.

Přišla na svět v Praze jako Věra Mölzerová. Bylo to v neděli na Medarda, dva roky a měsíc po skončení druhé globální války. Ve stejný rok jako například Hillary Clintonová, David Bowie, Elton John, Petr Novotný, Paulo Coelho, Arnold Schwarzenegger, Stephen King, Salman Rushdie nebo Helena Vondráčková. V roce, kdy vznikl Mezinárodní měnový fond, Christian Dior odhalil „New Look“ a Paříž se znovu stala hlavním městem světa módy. V červenci roku 1947 se odehrál tzv. Roswellský incident, kdy mělo v Novém Mexiku havarovat UFO.

Když byly Věře přesně dva roky, poprvé vyšel román *1984* britského jasnozřivce Georga Orwella. Vyrůstala v intelektuální rodině, kde se střídaly návštěvy z okruhu pražské bohémy. Tatínek byl rozhlasový redaktor, maminka redaktorka knih v nakladatelství Olympia. Dědeček působil jako kulturní novinář, dramatik a autor rozhlasových her. Stýkal se s TGM. Po tatínkovi zdědila vzpurnou a vznětlivou povahu. Než se naučila sebeovládání, často to mezi oběma pořádně kříslo. Největší vliv na ni v dětství ale měla babička

z matčiny strany, prostá vesnická žena Johana z Kamenných Žehrovic.

Cesta Věry k vlastnímu pojetí víry v Boha byla krkolomná, dlouho bojovala s upjatou řádovou sestrou najatou na její výchovu. Na katechismu ráda provokovala nevhodnými dotazy. Průvodcem v hledání jí byli v dospělosti mimo jiných opat Vladimír Benedikt Holota a později evangelický farář Jiří Petr Štork z kostela U Jákovova žebříku.

Od tří let jezdila s rodiči na lyže. Miluje rychlost, a tak už tehdy upřednostňovala sjezdovky, ale později se ve škole obětovala a účastnila se i závodů na běžkách; sice ji to tolik nebavilo, ale byla v běhu zkrátka dobrá. Dalo by se říci, že byla úspěšná ve všem, na co sáhla, a rychle si zvykla vítězit včetně pouličních rvaček s kluky. To jí upevňovalo sebevědomí. Přirozená vůdkyně tlupy. Novodobá divoženka.

Brzy zjistila, že jejím osudovým živlem je voda. Ostatně sníh je jen jedno její skupenství. Poslední tři roky se denně ráno otužuje. Vstává v pět, v půl šesté je v bazénu, v půl sedmé v práci. Jako první, aby stihla vše podstatné dřív, než přijdou její spolupracovníci.

V deseti letech se dozvěděla, že má dva nevlastní sourozence, o deset let starší bratr Milan Mözler byl mimem v Černém divadle a po emigraci do NSR v roce 1968 také úspěšným výtvarníkem. Nedávno z testu DNA vydedukovala, že má ještě jednoho sourozence kdesi v Brazílii.

Když jí bylo čtrnáct, nečekaně jí zemřela babička, velmi blízká bytost, a tehdy se Věra poprvé setkala s mystikou, ke které se bude ještě často vracet.

V dětství snila o tom, že bude spisovatelkou. Později jako svoje životní poslání viděla stát se lékařkou, rodiče jí ale odmítli dát souhlas ke studiu medicíny. Na gymnáziu si přivydělávala novinařinou. V roce 1966 začala studovat na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Jejím kantory byli – mimo jiné – Jan Patočka, Milan Machovec a Jiřina Šiklová. O rok později se Věra vdala za kolegu ze studií Rudolfa Kolářského, otce svých dvou dětí. Michala a Aleny.

21. srpen 1968 a okupace vojsky Varšavského paktu vedená Sovětským svazem ji zastihl s kočárkem s prvorozeným synem Michalem (29. 2. 1968) v Kamenných Žehrovicích, kde měla dům po prarodičích a trávila tam léto. Na stejném místě o necelý rok později uslyšela zprávu, že lidstvo učinilo velký krok na Měsíc a posádka Apolla 11 tam úspěšně přistála... To už bylo prvorozenému Michalovi skoro sedmnáct měsíců.

O dva roky později – 24. července 1971 – se narodila dcera Alena. Tehdy Věra dokončovala vysokoškolská studia. To už se kamarádila se svou kantorkou Jiřinou Šiklovou, která na ni zprvu byla neobyčejně přísná. Pod jejím vlivem začal působit v disentu, pomáhala distribuovat zakázané tiskoviny.

V roce 1975 získala stipendijní pobyt v Ústavu pro filozofii a sociologii ČSAV. Místo ale musela opustit po účasti na pohřbu svého kantora, signatáře a prvního mluvčího Charty 77, filozofa Jana Patočky. S Jiřinou Šiklovou si našly práci uklízeček v univerzitní knihovně.

Dne 13. září 1980 přišel na svět třetí potomek, Jiří. Jeho otec, jaderný fyzik Jiří Jetenský, se ukázal jako cholerický žárlivec, který kvůli neustálému podezírání partnerky z nevěry chtěl sebe i ji dokonce zabít. Emigroval do Vídně. Věra se ho pokusila v roce 1983 s dětmi následovat. Kolegové z disentu ji poradili cestu přes Varšavu a pak letadlem do Vídně. Pokus se nezdařil. Hrozil jí paragraf 109 komunistického trestního zákona za tzv. nedovolené opuštění republiky a až pět let vězení. Zvolila raději práci ekonomky, tlumočnice a učitelky v Československého lunaparku.

Paradoxně při kočování po zemích někdejšího Sovětského svazu v osmdesátých letech se vrátila ke studování světa čar a kouzel. Povoláním mentorem jí byl Jan Faltus, vyhlášený lékař i léčitel žijící v Kyjevě. Nějaký čas se léčitelství aktivně věnovala, ale vytušila, že to nemá být její cesta, takže se tohoto nadání dobrovolně zřekla.

17. listopad 1989 ji zastihl na cestě vlakem ze SSSR domů. Ten opojný pocit si pamatujeme všichni, kdo jsme ho zažili.

Otevíralo se před námi nespočet možností a šance na nový svobodný život. Nemohla tušit, že se brzy bude vracet opačným směrem.

Hned na počátku devadesátých let totiž organizovala na žádost prezidenta Václava Havla přesídlení volyňských Čechů z černobylské oblasti. V té souvislosti si osvojila tehdy čtrnáctiletého sirotka Tolju Černého z Kyjeva, kterému zemřela matka na rakovinu. Vystudoval sochařství na AVU v Praze a nyní žije s rodinou v Londýně.

V první polovině devadesátých let pracovala pro nadaci Dětský mozek a zároveň učila sociální práci na vysokých školách v Praze i v Liberci.

Dne 23. května 1993 se v Kostelci nad Labem podruhé vdala za svého dlouholetého kamaráda Miloslava Doušu, kterého jí seslalo zřejmě doslova samo nebe. Přijala příjmení Doušová.

V roce 1996 měl nejstarší syn Michal těžkou autonehodu, týden nato zemřel. Přibližně rok jí trvalo, než se dokázala plnohodnotně vrátit do života. Od té doby tvrdí, že už se ničeho nebojí. Nic horšího už ji prý nemůže potkat.

V roce 1997 založila občanské sdružení Sedm paprsků na pomoc integraci dlouhodobě nezaměstnaných a ohrožených sociálním vyloučením. V té souvislosti začala ze Skandinávie dovážet použité rehabilitační pomůcky. Byla ředitelkou Olivovy nadace a z této pozice kritizovala chaos fungování Potravinové banky Praha, načež ji valná hromada zvolila do jejího čela.

Mimořádně ji zasáhly povodně v roce 2002, do té doby měla dojem, že žije v zemi zaslíbené. „Voda, stromy, skály, příroda. A najednou přišla velká voda, a když klesla, všude bylo bahno a zmar. Měla jsem pocit, že zmizel můj ráj, byla jsem uvnitř strašně smutná a dostala jsem za par měsíců rakovinu.“ Podařilo se jí vyléčit se. Pomohlo jí vědomí, že zdaleka ještě nemá všechno hotovo. „Věděla jsem, že to musím dotáhnout,“ svěčuje se. Měla rozpracované projekty, například o finanční gramotnosti na školách, výuku

matematiky Hejného metodou. Krajanské festivaly, tábory pro děti krajanů. Novou výzvou jí byla a zůstává potravinová banka, která podle ní přináší velké možnosti.

V květnu 2015 vyrazila s kamarádkou Karolínou z francouzského města Saint-Jean-Pied-de-Port v Pyrenejích na nejstarší svatojakubskou pouť do Santiaga de Compostela. Po dvou stech kilometrech dostala žlučnickový záchvat tak silný, že na doporučení lékařů odletěla z Bilbao domů.

Dvanáct let zastávala místostarostenské povinnosti v pražské městské části Chabry. Tamtéž založila pěvecký sbor Camera Chabra, časem přešla ze sopránu na alt a zpívá v něm dodnes.

Trpělivě to snáší, ale nemá ráda, když si do ní lidé díky tomu, čemu se věnuje, projektují samaritánku nebo nedej Bože sestru Terezu. Sebe samu vidí jako celoživotní rebelku, „zlobivou holku“, kterou hlavně její svéhlavost, ale také vytrvalost a poctivost dovedly tam, kde je dnes. Je vzácná tím, že se nebere příliš vážně, má ráda sebeironii a s oblibou si ze sebe dělá legraci. Osvobozující je její nadhled, se kterým řeší většinu životních situací.

Záměrně jsem vše vylíčil ve stručném výčtu chronologicky proto, abych se při podrobnějším vyprávění nemusel nechat svazovat plynutím času. Snad nebude kamarádka Eva zklamaná, ale tohle není životopis. Jen povídání o některých výrazných momentech života Věry Doušové.

Práce na této knize nebyla nepodobná tvorbě filmového dokumentu. Jako bych seděl ve střížně nad haldou celuloidu, stohy magnetického záznamu, zápisků, fotografií, črt, poznámek, útržkovitého vyprávění a snažil se tomu dát nějaký tvar. Najít správný začátek, nepřehlédnout včasný konec, vybrat pevnou nit, na kterou pestrobarevné korálky osudu navlékat. A tak jsem metodou filmového střihu tu přeházel odstavec, onde spojil motivy, z různých verzí líčení téže události vybral tu nejdramatičtější, někdy zkrátil fejeton a jeho část přenesl do přímé řeči rozhovoru. Zkrátka bylo to velké dobrodružství.

Víra

Věra na svém oblíbeném stromě
v Kamenných Žehrovicích

Narodila jsem se do hluboce věřící křesťanské rodiny. Byla jsem pokřtěná v malém kostelíku sv. Mikuláše ve Vršovcích jmény Johana a Terezie po kmotrách, jimiž byly mé babičky. Zdála jsem se tedy být předurčena k tomu, aby ze mne vyrostla poslušná katolička. Jenomže všechno bylo trochu jinak.

Jedna z mých chův, která se o mne starala od tří do pěti let, byla řádová sestra Anna a nevím, jestli ona svým postojem, nebo já svým věčným rebelantstvím, jsme způsobily, že ze mne vyrostl svéhlavý odpůrce víry. Bůh byl v podání chůvy Anny zlý, přísný a tvrdě trestající vševěd. U nás doma nad všemi vchody do místností visely nějaké svaté sošky – Ježíš, Marie, ukřižovaný – a vždycky, když mne Anna opouštěla před spaním a odcházela z ložnice, ukázala na ty sošky a řekla: „Bůh vidí, co jsi všechno dnes natropila, a přijde tě potrestat!“ Myslím, že tahle slova by mohla vyvolat v psychicky slabším jedinci děs a hrůzu, ale já jsem byla malá, sebevědomá potvora přesvědčená o tom, že všechno jsem ten den dělala správně.

Podívala jsem se vždycky se vzdorem na místo, na které ukázala, a řekla jsem si pro sebe zpupně: „Zkus to, když nemáš pravdu, pravdu mám já!!“

Mezi mnou a Annou byly totiž celý den malé rozmlísky a já jsem vždycky byla přesvědčená, že pravda a spravedlnost je na mé straně. Jestli tomu tak bylo doopravdy, už dnes nevím. Měla jsem ale laskavé srdce a občas jsem se chovala mile k lidem a zvířatům, a na to byla Anna dost háklivá.

Tahle dětská zkušenost způsobila, že mne sice rodiče přihlásili ve škole na nepovinnou výuku náboženství, ale já jsem ji bojkotovala. Buď jsem na hodinu „zapomněla“, nebo jsem se zúčastnila, ale provokovala jsem pana faráře nevhodnými dotazy. Ačkoli chodili rodiče každou neděli do kostela, nakonec rezignovali a nechali mne být. Pocho-pili, že s mým tvrdým odporem nic nesvedou. Jinak jsem totiž byla vzorná studentka, náruživá čtenářka, milující dcera a jen tak trochu rebelka.

Okolo puberty, někdy ve čtrnácti, patnácti letech, to už jsem měla přečtenou celou velkou knihovnu v obýváku, jsem otevřela Bibli. O Bibli se říká, že člověka tam osloví právě to, na co je zrovna zralý a čemu je otevřený. Tak se to stalo i se mnou. Hltala jsem texty, ignorovala nic neříkající drastické příběhy Starého zákona a nechala k sobě promlouvat ty velké duchovní pravdy, jako „miluj svého bližního...“, „největší z nich je láska...“, „jsme milující a milované boží děti...“, „blahoslaveni chudí duchem...“, a začala jsem najednou s Bohem hluboce cítit – už to nebyl v mých očích trestající a přísný otec, ale Bůh milující a odpouštějící. Začala jsem se s láskou dívat na své spolužáky, které jsem dříve považovala za blbce, protože byli trochu přitroublí, vždyť to byly boží bytosti, láskyplné a láskyhodné, jen měly nevýhodu, že nebyly obdarovány. Najednou jsem si uvědomila, že jsem dostala nadání a že si ho musím vážít a využít ho s láskou k bližnímu.

Od té doby jsem se přestala snažit být středem pozornosti a bavičem, stala jsem se tišší a vnímavější, začala jsem lidi pozorně poslouchat a hledat v nich to dobré. Často se mi to pořádně vymstilo, protože jsem byla velmi nezkušená a naivní. Přežila jsem ale tohle období bez maléru, bez znásilnění, bez velkého zklamání, jen s malými poučnými šrámy.

Rodičům ani přátelům jsem o své vnitřní změně nic neprozradila. Rodičům proto, aby netvrdili, že mi to říkali, a přátelům proto, že se to těžko vysvětlovalo. Věděla jsem, že jsem našla Boha, který je milující, nesoudí, umí se radovat a má potěšení z naší radosti. Dlouhá léta mi tohle vědomí dávalo jistotu a sílu, že když je třeba, půjdu proti všem, a když se bude jednat o dobrou věc, dobře to dopadne. A také se to stávalo.

Když jsem bojovala za přesídlení krajanů z Ukrajiny v době po revoluci, kdy mě od toho všichni zrazovali, že není politická vůle stěhovat krajany z bývalého SSSR, když se konečně zbavujeme ruských vojsk z Milovic, šlo to

jak po másle, každý, koho jsem oslovila, projevil dobrou vůli, vstřícnost a pochopení.

Když jsem žila v SSSR v maringotce, pracovala jsem jako učitelka a ekonomka Československého lunaparku, chyběli mi přátelé, a tak jsem přečetla v ruštině metry knih. Byly to knihy o esoterice, starých metodách léčení, o otvírání pravé hemisféry, meditacích a jak na ně, intuici, stavbě kostelů na posvátných místech. S touhle tematikou by mne vyobcovali z církve, jenže já jsem v žádné nebyla, a tak jsem se mohla svobodně vzdělávat. Do kostela jsem chodila, jen když byl prázdný, nasávat energii a meditovat. Bohoslužby pro mne byly poněkud rušivým elementem. V kostele mne obvykle někdo oslovil a vyprávěl mi svůj příběh, který jsem vyslechla a naše cesty se zase rozpojily. Také jsem tam našla pár přátel, někteří z nich mi zůstali dodnes.

Pořád jsem věřící člověk, bylo období, kdy jsem chodila několik let pravidelně na biblické hodiny do evangelických kostelů, jednak proto, že to bylo zakázané, jednak proto, že evangelíci byli otevření diskutovat o všem.

Dnes nechodím do kostela jindy, než když je prázdný, nebo když zpívám v pěveckém sboru bohoslužbu. Můj Bůh je se mnou stále a myslí to se mnou pořád dobře.

Každé ráno si zaplavu v bazénu a pak ještě zmrzlá v županu postojím na zahradě, vyšlu do všech stran vesmíru přání lásky, světla a požehnání a poděkuji za dary, kterých se mi dostává. Potom jedu s radostí do práce, žiju svůj život a jsem zdravá, plná energie a šťastná. Díky Bohu.